

วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร แบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ

๑. กลุ่มเด็กกระทำผิดกฎหมายจำนวน ๕๐ คนซึ่งอยู่ในสถานฝึกและอบรมเด็กชายบางนา บ้านเมตตาหรือสถานแรกรับเด็กชายและบ้านปรางค์หรือสถานฝึกอบรมเด็กหญิงของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

๒. กลุ่มเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมายจำนวน ๕๐ คนซึ่งปัจจุบันเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียน ๔ แห่ง คือ โรงเรียนกุนนทีรุทธaramวิทยาคม โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม โรงเรียนสตรีวิคจันทร์ประคินฐารามและโรงเรียนปทุมคงคา สาเหตุที่เลือกเด็กโรงเรียนดังกล่าวเพราะสถิติได้แสดงว่าเด็กกระทำผิดจำนวนมากมาจากอำเภอที่โรงเรียนเหล่านี้ตั้งอยู่

ทั้งสองกลุ่มนี้ปัจจุบันอยู่ในความปกครองดูแลของบิดามารดา และต้องมีลักษณะคล้ายคลึงกันดังนี้

๑. มีอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๕ ปี
๒. เป็นเด็กที่มีพี่น้อง
๓. ไม่ใช่บุตรคนแรกหรือคนสุดท้าย
๔. ไม่เป็นโรคจิตและโรคประสาท
๕. มาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจคงที่

๕.๑ บิดามารดามีอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวต่อไปนี้คือ ช่างราชการ ไม่เกินชั้นโท พนักงานองค์การและบริษัท กรรมกรรับจ้าง ชาวนาหรือชาวสวน ค้าขาย แบบเป็นร้านค้าขนาดเล็ก ช่างฝีมือ ประกอบอาชีพอิสระหรือมิได้ประกอบอาชีพ

- ๕.๒ รายได้ครอบครัวไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อเดือน
 ๕.๓ บิดามารดาได้รับการศึกษาไม่เกินระดับวิทยาลัย หรือเทียบเท่า
 ๕.๔ ชนากบ้านที่อยู่อาศัย เป็นที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก อาจเป็นบ้านของตนเอง บ้านเช่า อาศัยบ้านคนอื่นอยู่ บ้านพักข้าราชการ หรือบริษัท

กลุ่มประชากรที่มีลักษณะดังนี้

อายุ เด็กทั้งสองกลุ่มอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๕ ปี อายุเฉลี่ยของเด็ก กลุ่มกระทำผิด ๑๓.๔ ปี เด็กกลุ่มไม่กระทำผิด ๑๔.๒ ปี

ตารางที่ ๑ อาชีพของบิดา และมารดากลุ่มตัวอย่างประชากร (คิดเป็นร้อยละ)

	บิดา		มารดา	
	เด็กกระทำผิด	เด็กไม่กระทำผิด	เด็กกระทำผิด	เด็กไม่กระทำผิด
ข้าราชการ	๔	๓๖	๒	๖
พนักงาน	๑๐	๑๖	๒	๐
ช่างฝีมือ	๑๘	๘	๖	๖
ทำนาทำสวน	๖	๑๒	๖	๑๒
รับจ้าง	๒๐	๐	๑๘	๐
กรรมกร	๖	๔	๖	๐
ค้าขาย	๑๘	๑๘	๓๘	๒๖
ประกอบอาชีพอิสระ	๑๖	๑๖	๐	๐
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๒	๐	๒๒	๕๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๒ ระดับการศึกษาบิดาและมารคากลุ่มตัวอย่างประชากร
(คิดเป็นร้อยละ)

	บิดา		มารดา	
	เด็กกระทำผิด	เด็กไม่กระทำผิด	เด็กกระทำผิด	เด็กไม่กระทำผิด
วิทยาลัยหรือเทียบเท่า	๒	๒	๒	๒
มัธยม ๑-มัธยม ๔	๑๐	๔๐	๒	๑๔
ประถม ๑- ประถม ๔	๕๐	๔๒	๒๖	๕๖
ไม่ได้เข้าโรงเรียน	๒๔	๑๔	๓๔	๒๖
ไม่ทราบ ++	๑๔	๒	๓๒	๒
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

* เด็กจำนวนร้อยละ ๑๖ ของตัวอย่างประชากรทั้งหมดไม่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาของบิดา จำนวนร้อยละ ๓๔ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาของมารดา แต่จากหลักฐานค่านอื่น เช่น ค่านอาชีพและรายได้ครอบครัวพอที่จะกล่าวได้ว่า การศึกษาของบิดามารดาเหล่านี้ คงไม่เกินระดับมัธยมศึกษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว

แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้สัมภาษณ์

การสร้างแบบสอบถามทำเป็นสองระยะดังนี้คือ

ระยะที่หนึ่ง ผู้วิจัยสัมภาษณ์เด็กกระทำผิด ๓ คน และเด็กไม่กระทำผิด ๓ คน และสัมภาษณ์บิดาหรือมารดาของเด็กกลุ่มนี้ด้วย ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบตามความคิดของตนเอง คำถามที่ใช้ถามเป็นคำถามที่ถามอย่างกว้าง ๆ ก็เปลี่ยนแปลงมาจาก

แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามของนักวิจัยหลายท่าน^๑ แต่ผู้วิจัยเลือกเฉพาะคำถามที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งแบ่งเป็น ๓ หัวข้อ ดังนี้คือ

หัวข้อที่หนึ่ง คือความรักที่มีค่านิยมให้เด็ก คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะถามเกี่ยวกับความรัก ความเอาใจใส่ ความสนใจ และความเข้าใจที่มีค่านิยมให้เด็ก

หัวข้อที่สอง คือบรรยากาศในบ้านเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง และระเบียบวินัยที่มีค่านิยมใช้ในการปกครองเด็ก

หัวข้อที่สาม คือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็ก ถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับเด็ก

ระยะที่สอง นำเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งแรกมาสร้างเป็นแบบสอบถามปรับปรุงเป็นปรนัยใหม่มากขึ้น จัดเรียงข้อความและขอย่อยตามลำดับมากไปน้อย แล้วนำแบบสอบถามนี้ไปทดลองสอบกับนิสิต ๑๐ คน เพื่อดูความเหมาะสมของภาษา หลังจากการแก้ไขแล้วแบบสอบถามฉบับที่แท้จริง มีคำถาม ๕๑ ข้อ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว คำนวณต่าง ๆ ดังนี้

๑. ความรักที่มีค่านิยมให้บุตร ๑๖ ข้อ
๒. บรรยากาศในบ้าน
 - ๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ๘ ข้อ
 - ๒.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ๒๑ ข้อ
 - ๒.๓ ระเบียบวินัยในบ้าน ๑๐ ข้อ
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร ๓๕ ข้อ

^๑Andry, op.cit., pp. 163 - 168

Chirapa Kowatakul, "Child Rearing Practices and Parents Expectation as Percéved by Middle Class Adolescents," Master's Thesis.

Pilai Chayakul, "Child Rearing Practices of Middle Class Families in Bangkok-Thonburi," Master's Thesis.

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้สัมภาษณ์คัดเลือกนิสิตคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๕ คน มาช่วยสัมภาษณ์ นิสิตเหล่านี้ได้รับการฝึกเกี่ยวกับวิธีการสัมภาษณ์และเข้าใจจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

สถานที่สัมภาษณ์ เด็กกระทำผิดกฎหมายได้รับการสัมภาษณ์ที่สถานฝึกและอบรมเด็กชายบางนา บ้านเมตตา และบ้านปราณีปากคลองตลาด ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดได้รับการสัมภาษณ์ที่โรงเรียน

บรรยากาศในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์อยู่กับเด็กตามลำพัง ก่อนที่จะเริ่มสัมภาษณ์ ได้พยายามสร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกเป็นกันเองก่อน หลังจากนั้นจึงบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์เด็กให้เด็กทราบ และขอความร่วมมือจากเด็กให้เด็กช่วยตอบตามความจริง

เวลาที่ใช้สัมภาษณ์ประมาณ ๔๐ นาที